

MAGYAR NÉPLAP

FÜGGETLENSÉGI NEGYVENNYOLCZAS POLITIKAI KATHOLIKUS HETILAP.

Megjelenik minden szombaton.

Előfizetési ára:

Egész évre 6 korona; félévre 3 korona.

Amerikába egész évre 9 korona.

Szerkeszti

BUDAY ALADÁR

Kiadja a „PÁZMÁNEUM”

nyomda és irodalmi vállalat.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII., Közttemető-ut 8. sz.

A hó első számához rendes melléklet:

»Páduai Szent Antal Lapja.«

X. Piusz.

A Szent Atya aranymiséjére. 1858–1908. szeptember 18. — Irta: Gáspár Imre.

Róma, Róma, büszke város, fővárosa a világnak,
A hová érzelmeink ma boldogan csapongva szállnak,
Ki van írva falaidra az egész világtörténet,
Kormányja voltál mindég az emberiség életének.
Korszakok s a nemzedékek tünedeztek hosszú sorba,
Öröklétre szánt hatalmas alkotások dőltek porba . . .
S rombadőlő régi multból egyre fényesebb jövő lett,
Ura vagy a szellemeknek, a szíveknek s a jövőnek.

Jupiternek itt állt trónja, ég villámait itt dörgette,
Nap és lant közös királya dicssugárral állt mellette,
Vénusz, szebb annál, minőnek véste a titkos milói,
S itt álltak, kiket imádtak antik Róma milliói.
Hova tüntek s hol a Czézár győzhetetlen katonái?
Elzajlottak isteneknek, embereknek tivornyái.
Ég, föld tán egymást letörték? Vén Olymp alájuk roskadt?
Róma áll, nem omlott porba, fölemelte az új korszak.

Szelid aggastyánok jöttek, föld alatt rejtőztek ők el,
Váltának testvéri csókot áhitat közt érkezőkkel.
Fegyverük nincs, mégis hősök; kis sereg, de büszkén várja
A keresztet és a máglyát, Jézus Krisztus példájára.
Halni készek, meg is halnak, előörsi diadalnak,
Róma e koldúsok drága vérén szerze új hatalmat.
A népek százmillióit takarja bé lobogója,
A népek százmillióin úr Krisztusnak helytartója.

Legkiterjedtebb királyság: nincsen a földön határa!
A legállandóbb: örökre alapítá azt királya!
Urbs! De többé el nem mulhat! Koronája le nem hullhat,
Nap ragyog fölötte: a Hit, mely sohasem alkonyulhat.
A pokol hatalmi gyakran megalázták, kirabolták,
S a hány lélek e világon, annyi oltár, annyi ország.
A világ oly sok hatalma tette lábát homlokára . . .
Róma áll, csupán az átok jár a vakmerők porára.

Van-e nagyság, mint minő a keresztény világ apjáé?
Van-e áldás oly magasztos, mint egyházunk főpapjáé?
Van-e rabság megalázóbb, mint a Szent Atya rabsága,
Ó, a Hit s a szent Kereszt van e lánczokkal leigázva.
Van-e szenvedés sulyosabb, mint utódodé, Szent Péter,
A mit tőled örökölt, azt tőle lázadók vevék el.
S a Hit ez örök szigetjén — bár zugnak körülé vészek —
Állnak ők, hajótöröttön s tévedőn segítni készek.

Vértanú, kit ég sugalma Szent Péter trónjára tiltet,
Ármány, gyűlölet, hazugság ellenök mind hadba gyűltek.
Az egyik hazug tudással, más pénzen vett árulással,
Ez gonosz szavakkal, törrel, ez pedig vad rombolással.
A pokol vezérszavára kelnek átkozott csatára . . .
Isten, hon, király . . . ki hallgat a mult büszke jelszavára?
Minden szentség, jog, tulajdon, eszme e gazok prédája . . .
Róma e szennyes hullámok közt reményünk köziklája.

. . . Ott a tengermosta város, mely dicső multján mereng el,
Csokolgatja völegénye, a hű, az örök szép tenger . . .
Ott élt a szelid aggastyán, a hőtiszta szívű pásztor,
Kit a nap térden találta alkonyatra, virradatkor.
Az örök szabad természet néki boldogság és élet . . .
Jer — szól hozzá ekkor az Ur — a rabsággal föleseréled! . . .
Harcolj a világgal értem, a mely támad gyűlölettel!
Szólt! „Legyőzöm fegyvereddel, a jézusi szeretettel!”

. . . X. Piusz trónján ül . . . Rá ki átkot szór, megáldja . . .
Nép ha támad a keresztre, nem vádolja ő, csak szánja . . .
Trónja szikla, hite márvány, szívet önt ő tettebe, szóba:
„Jézusért szenvedtek, e sors Jézusunk rendelte próba!
Itt van a küszöb siriglan, melyet én már át nem hágozok,
Én rab mégis a szívemben hordom az egész világot!”
Ünnepeljünk! Ötven éve ő az Urnak hű szolgája
És a lelkeknek e földön hű s alázatos királya!

A boldog dus asztalánál zajg a dözsölőknek ezre,
Jaj, ha elrabolja tűz, víz, a mi földi kincset szerze;
Vagy jaj, hogy ha a hatalmas megalázva hull a mélybe . . .
A bukót silány hizelgők népe még sohasem kímélte.
Mily magasztos látni hogy bár szent Atyánk bilincsen,
Hol ma őt ne ünnepelnék, e földnek oly zugja nincsen.
Ó mi szép kitárni szívünk, ki börtönbe zárva — annak,
Mi hitünk trónján koldusok, rabok és martirok vannak.

. . . Ésa Boldogságos Szűznek hön kegyeltje, Magyarország,
Szent Atyánk! ma áhitattal hogy ne közeledne hozzád?
Róma küldé koronánkat, Jézushoz füzé hazánkat,
Feltüzédaszentkeresztet . . . Szent Atyánk, fogadd hálánkat!
S szerte dulva a világot, rombol itt is a nagy átok,
Nincs előtte semmi szent . . . de jósoló szavam halljátok:
Jézus Krisztus frgyre lépett e nemes, szelid vezérrel,
Győz pokol minden hatalmán a szeretet fegyverével!

A fuzió ügye.

Budapest, szeptember 10.

A függetlenségi párt hivatalos lapja, a „Budapest”, nyilvánvalóan a legilletékesebb forrásból szerzett információ alapján, így adja elő a fuzió ügyének mai stádiumát:

A fuzió ügye még igen messze van a megvalósulástól. Ha történetek is megbeszélések, ezek csak azt jelentik, hogy a nemzeti erőknél nemcsak koalícióban, hanem tömörebb formában való egyesítésének ügye általánosan elismert politikai szükségesség. Tulajdonképpen nem is fuzió az, a miről szó van, hanem az alkotmánypártnak és a függetlenségi pártnak egy nagy negyvennyolczas táborba való egyesítése, a politikai feladatok 48-as szellemben való megoldására. Első sorban a gazdasági függetlenség megteremtését ölelné föl a feladat. De mert a gazdasági függetlenség egyik attribútuma a külön magyar nemzeti bank fölléltása: ebben a kérdésben kell létrejönnie a tökéletes megoldásnak. A függetlenségi és 48-as párt szilárdul ragaszkodik a külön nemzeti bank fölléltásához. És e tekintetben Kossuth Ferencz, a párt vezére, a leghatározottabb állást foglalja el. A függetlenségi párt szempontjából a bankügy nem pusztán gazdasági, vagy pénzügyi kérdés, hanem politikai kérdés és a külön bank fölléltását a függetlenségi párt magára nézve, de a nemzetre nézve is oly politikai szükségességnek tekinti, melyről semmi szín alatt nem mond le. A két nagy parlamenti pártnak egy nagy 48-as táborba való összeolvadása tehát attól függ, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök és Andrássy Gyula gróf akceptálják-e a bankügyben Kossuth Ferencz, illetőleg a függetlenségi párt álláspontját. A legutóbbi időben történtek már e téren közeledések, s az ország úgy általános politikai, mint közgazdasági érdekei szempontjából renukivül kívánatos, hogy a közeledés teljes meg-egyezéshez vezessen. Éppen azért, mert a bankügy az a kérdés, mely a két pártnak egy pártba való tömörítése céljából megoldandó, még pedig a függetlenségi párt álláspontja

értelmében: a fuzió kérdése nem húzódhat a messze jövőndőbe. El kell dölnie egy adott határidőn belül; mert a bankszabadalom megújítására vonatkozó ajánlat megtételének meg van a törvény által megszabott fix terminusa. Ennek az ajánlatnak dolgában a kormány tartozik a kiegyezés értelmében tárgyalni az osztrák-magyar bankkal; de már előbb meg kell történnie annak a megállapodásnak, hogy a kormány az ajánlattal szemben milyen álláspontra helyezkedjék. Ez a megállapodás pedig eldönti a fuzió kérdését is. Természetes, hogy a vezérek megállapodása még nem jelenti magát a fuziót, mert hiszen ez a pártoktól függ és a függetlenségi párt vezére ilyen nagy jelentőségű kérdésben nem határoz pártjának hozzájárulása nélkül.

A tartalékosok családtagjainak segélyezése.

Ez a kérdés, a mely társadalmi szempontból kétségtelenül nagy fontosságú, nálunk még máig is megoldatlan, vajudó probléma. A nemzeti kormány ugyan ezen a téren máris többet tett, mint az előző kormányok, mert legalább gondoskodott arról, hogy a tartalékos és pót-tartalékos katonák a munkaidőben ne vonassanak el a mezőgazdasági nyári munkától; — de beható és határozott törvényjavaslatunk, a mely ebben a kérdésben intézkednék, még ez ideig nincs.

Ámde kell, hogy legyen mielőbb, mert nagy azoknak a családoknak a száma Magyarországon, a melyeknek tagjai nélkülözik a mindennapi kenyeret is azokban a hetekben, a míg a tartalékos, vagy pót-tartalékos család fő fegyvergyakorlatot teljesít.

Ausztria pedig ebben is megelőzött bennünket. Itt a keresztény-szocialista párt az utóbbi években erős küzdelmet fejtett ki a tartalékos katonák családtagjainak törvényhozás útján való segélyezése érdekében és az akciónak immár megvan az eredménye.

Az idén kész törvényjavaslat kerül napirendre az osztrák képviselőház tárgyalásainak során, a mely javas-

lat lényegesebb rendelkezéseit, — mivelhogy minket, magyarokat is érdekel a kérdés, — az alábbiakban közöljük ismertetés és példa céljából.

Kik tarthatnak igényt kárpótlásra?

Első sorban ama nem tényleges állományban lévő hadkötelesek *hozzátartozói*, a kiket fegyvergyakorlatra, vagy szolgálattételre behívnak; vagy a kik a pót-tartalékba vannak beosztva és katonai kiképzésre behívhatnak; — ha a behívottak osztrák állampolgárok és ha hozzátartozóik az osztrák törvényhozás igazgatása alá tartozó királyságok és tartományok valamelyikében állandó lakással bírnak. Természetesen azt, hogy a behívott hadkötelesnek a munkától való elvonása a hozzátartozóknak lényeges kárt okoz, írásbeli kérelmükben bizonyítaniok kell. Az erre a célra kiküldött állami közeg kötelessége aztán megállapítani, hogy a kérelem a törvény föltételeinek megfelel-e és intézkedik esetleg a segély, vagy kárpótlás kiutaltatása iránt.

Hadapródok és tényleges szolgálatra besorozottak nem számítanak ide. Csakis a tartalékosok és pót-tartalékosok.

Hozzátartozók alatt érti a törvény a feleséget, a törvényes és törvénytelen gyermeket, a testvéreket, a szülőket és a nagyszülőket.

Azok a hozzátartozók, a kik nem honos állampolgárok, a kárpótlásra igényt nem tarthatnak, csakis abban az esetben, ha illetőségi helyük és Ausztria között erre nézve kölcsönös megállapodás jött létre.

Ki nem kaphat kárpótlást?

Az új osztrák törvénytervezet értelmében kártérítési igénynek nincs helye akkor,

ha a behívott a fegyvergyakorlat, illetőleg a katonai kiképzés tartama alatt is kapja polgári fizetését vagy bérét, avagy ha egyébként is bevonulása anyagi károsodást nem okoz; ugyszintén akkor sem,

ha a behívott társadalmi állásánál, életviszonyainál fogva vagyonnal, üzlettel, vagy olyan jövedelemmel rendelkezik, hogy hozzátartozóinak a segélyezése nem látszik szükségesnek.

Anyag
gოსult
részesül
gyakorla
ideje al
kappják
a melye
helyén s
munkása
Ha a
betegseg
tagja, ak
lékok az
ugy levo
polgári
Kivéteit
gazdaság
lédek.

Ha a
pályán
összegér
törvény

Ha a
bírodalo
akkor a
egy kor

A ká

Akár
letén, a
behívott
napon
dási h
addig a
szárkez
utazást

vagy kil
Ha a
vagy ki
gedik, u
akkor a
lett főm
a kiképz
des kör

Ezek
lat főb
csak az
hozásum
egy has
törvényt
jobbát,
humánu

Kér

Mekkora a kárpótlás összege?

Anyagi támogatásban az arra jogosult hozzátartozók csak egyszer részesülhetnek és pedig a fegyvergyakorlat, vagy katonai kiképzés ideje alatt *minden napra a felét kapják meg annak a munkabérnek*, a melyet a behívott foglalkozása helyén szoktak a megfelelő szakma munkásainak fizetni.

Ha a behívott valamely munkás-betegsegélyző és biztosító-egyesület tagja, akkor a rendes díjak és járulékok az egyesület számára éppen úgy levonatnak a segélyből, mint a polgári életben a munkabérekéből. Kivételt képeznek a mező- és erdőgazdasági munkások és házi cselédek.

Ha a behívott *önálló* kereseti pályán működik, akkor a kárpótlás összegének nagyságát a legfelsőbb törvényszék fogja megállapítani.

Ha a behívott nem az osztrák birodalom területén áll munkában, akkor a segély összege naponként egy korona.

A kárpótlás időtartama.

Akár az osztrák birodalom területén, akár azon kívül lakik is a behívott, a kárpótlási igény azon a napon kezdődik, a mikor tartózkodási helyéről elindul és egészen addig a napig tart, a míg oda visszaérkezik. Beleszámítva tehát az utazást is és a fegyvergyakorlat, vagy kiképzés egész idejét.

Ha a behívott a fegyvergyakorlat, vagy kiképzés ideje alatt megbetegedik, úgy hogy haza kell szállítani, akkor a kárpótlás igénye mindamellett fennáll annyi ideig, a meddig a kiképzés vagy fegyvergyakorlat rendes körülmények között tartott volna.

*

Ezek az új osztrák törvényjavaslat főbb rendelkezései. Most már csak azt szeretnők, ha a mi törvényhozásunk is betérjesztene a Ház elé egy hasonló javaslatot, de az osztrák törvénytervezetnél egy kissé — még jobbat, még gondosabbat és még humánusabbat . . .

Kérünk czimeket, hová mutatóvényszámot érdemes küldeni.

Gyümölcsjeinkről.

— K. A. —

Az idén bő gyümölcsstermésünk van. Alma, körte bőven kerül és sok termelőre sulyos gond gyanánt zudul az a kérdés, mit csináljon a termésével, hogyan értékesítse. Ha sok a termés, kevés a jövedelem belőle, kicsi a haszon. Azért gondoskodni kell valami czélszerűbb értékesítésről: s ez részben a különböző földolgozásban, részben pedig a termés gondos elraktározásában áll.

Az értékesítésre nézve fő az, hogy lehetőleg egyenletes, szép és egészséges árut bocsássunk a vevő rendelkezésére, válogassuk meg az árut és aszerint tegyünk ajánlatokat a vevőközönségnek. Akinek nagyon sok egynemű áruja van, az forduljon a földmivélsügyi minisztérium gyümölcsészeti osztályához, egyszerű levélben jelentse be a készletét és kérjen jegyzéket a külföldi vevőkről. Ha a termése szép és piaczképes, ajánlatokat tehet a külföldön s ha reálisan szolgálja ki a vevőjét, állandó összeköttetést szerezhet. Ha nem azonnal akarja eladni a termelő a gyümölcsöt és megfelelő alkalmas helye van, úgy gondoskodjék jó gyümölcskamarákról és azokban raktározza el a gyümölcsfölsőlegét, a melyet később bizonyára jobban értékesíthet. A gyümölcskamarák készítésére is van a földmivélsügyi minisztériumnak egy nagyon jó utasítása, Győry István dr és János-házy László mérnöktől, „A téli gyümölcs eltartása gyümölcskamrákban” czímen, amelyet szintén a minisztériumtól lehet megszerezni.

Hanem, hogy jól eltehezzük és jól értékesíthessük a gyümölcsöt, megfelelően kell azt a termelőnek kezelnie és pedig a fáról való leszedéstől kezdve, egész addig, míg az a vevő kezébe kerül. Mindenekelőtt a fáról kell gondosan leszedni a gyümölcsöt, nem leverni, mint a hogy az szokásos, hanem leszedni, hogy ütődési foltokat ne kapjon, az ilyen gyümölcs hamar kezd romlani és a szállítást sem bírja. Másodszor gondosan kell osztályozni. Harmad-

szor a csomagolásra is nagy figyelmet kell fordítani, — amire nálunk éppenséggel nem gondolnak — és végül negyedszer, a szállításra úgy kell elkészíteni, hogy azalatt a legkevesebb sérülésnek legyen kitéve.

A külföldön Tirolban, Franciaországban, a Rajna vidékén, Bajorországban, a termelők soha sem verik le a gyümölcsöt a fáról, hanem leginkább kézzel szedik. Ugyanezt teszik Amerikában is, ahol pedig rendkívül nagy területeken üzik a gyümölcsstermesztést. A legtöbb említett helyen a kézzel szedés alkalmával azonnal kosarakba rakva osztályozzák a gyümölcsöt. A gyümölcs szedésére és osztályozására szintén kioktat egy kis füzet minden érdeklődőt. Dr. Győry Istvántól: Utasítás a gyümölcsök szedésére, csomagolására és szállítására, amelyet szinte díjmentesen lehet megszerezni.

A külföldön a kistermelő már régebben belátta azt, hogy a kismennyiségű gyümölcsével nem sokra megyen, mert a nagy vevő szóba sem áll vele. Ezért sok vidéken egy megbízottnak adják át az összes termést, aki a piacra viszi s így együttesen könnyebben értékesíthetik az árujukat. Ennek a módnak előnyei: 1. kevesebb időt vesztegetnek, 2. kisebb a költségük, amelyet az eladás körül kell fedezniök, 3. jobb árat is érnek el — a kofás kereskedés kizárásával. De még tovább is mentek, érdekszövetségekbe léptek és gyümölcsértékesítő szövetkezeteket alakítottak, amelyekhez még előlegező pénztárakat is létesítettek. Ezen szövetkezetek azután egyszerű raktárházakat, gyümölcskamarákat építettek. Ezekben a termesztőtől átvett gyümölcsöt kiválogatják, osztályozzák és szakszerűen, erre betanított emberekkel csomagolják. Ilyen szövetkezeti gyümölcsraktárházak vannak például Bajorországban, ahol a wasserburgi egyesület állami segítséggel létesítette.

Az ilyen szövetkezetek létesítését ma már nálunk is propagálják a gyümölcsstermelő vidékeken s a földmivélsügyi minisztérium az ilyen szövetkezetek alakításához szükséges alapszabálytervezetet is dolgozott ki,

amelyet szintén levél útján lehet megszerezni. A legmelegebben ajánljuk ezen gyümölcsértékesítő szövetkezetek létesítését a gyümölcsstermesztő vidékeken.

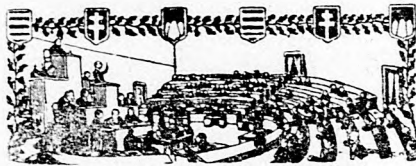
A gyümölcsértékesítéshez szükségesegek azonban nagymennyiségű kosarak. Németországban ezeket megállapított mérték szerint rendszerint házilag készítik maguk a gyümölcs-termelők, hámozatlan és hámozott füzfavesszőkből. Az ilyen kosarak készítésével azonban Wörthben, a Duna mellett gyárilag is foglalkoznak. A kosarakhoz természetesen kell természetesen a füzfavesszőket. Erre nálunk is gondol az állam, részint füzfavesszőket ingyenesen kiosztván az olyan községeknek, amelyek a kosárfonáshoz füzfavesszőt akarnak termelni, s erre kitűnő utasítással szolgál a Molnár István: „Nemes füz termelése“ című munkája, a melyet 1 koronáért lehet megszerezni.

A külföldi gyümölcsstermelő vidékek góczpontjain a gyümölcsnemek időszaki viszonyai szerint vásárokat rendeznek, s erre a célra egyes vidékeken külön vásárcsarnokokat is létesítettek, így p. o. Hersbruckban és Freinsheimban, ahol különösen a cseresznyetermesztés van nagy virágzásban.

Neustadtban szilva- és dióvásárokat szoktak tartani, míg Wasserburgban alma- és körtevásárok tartatnak.

Nálunk ezek helyett a vásárok helyett gyümölcskiállításokat rendeznek, gyümölcsvásárokkal összekötve, de vannak vidékek, ahol a gyümölcsvásárok saját maguktól fejlődtek ki és a piacon folynak le. Így az aradi dióvásárok híresek, Kecskeméten a kajszinbarackvásárok, Szentendre tájékán az egresbörze nevezetes, míg gyümölcskiállításokban Nagybánya, Kecskemét, Szeged, Zenta, Szatmár, Temesvár és elsősorban Budapest excellálnak. Az idén az Országos Magyar Kertészeti Egyesület, tekintettel az általános jó gyümölcsstermesztésre, nagyobb szabású gyümölcskiállítást rendez, gyümölcsvásárral egybekötve, amelyen valószínűleg be fogják mutatni a konzerválásra szükséges berendezéseket:

gyümölcsajtókat, zuzómalmokat, aszalókészülékeket. Ez utóbbiakat a külföldön a gyümölcsvásárok alkalmával az el nem adott gyümölcsök azonnali földolgozására is szokták fölhasználni. Az el nem adott friss gyümölcsöt megaszalják, befőzik, bornak sajtolják. A szükséges gépeket a gyümölcsértékesítő szövetkezetek a feleknek kölcsön is adják. Nálunk ezt a földmivelésügyi minisztérium végzi és szeszfőzőket és aszalókat bocsájt rendelkezésre a gyümölcsstermesztő községeknek, ha ezért folyadniuk.

POLITIKAI VILÁG.

Királylátás.

Vendéget lát, drágát, ritkát
A budai palota,
Koronás fő, a magyar nép
Fejedelme szállt oda.

Nagy az öröm... S mégis, mégis
Felhő borong lelkünkben:
Mért gyakrabban s hosszabban
Nincs ez a fő körünkben?!

Jelenléte óvna, védne,
Jobban, mint száz, ezer kard,
Nem érné tán annyi csapás
És gyalázat — a magyart!
kár.

Minisztertanács Kossuth beteg-ágyánál.

Kedden a beteg Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter lakásán tartották meg a kormány tagjai a heti tanácskozást Wekerle Sándor miniszterelnök elnöklésével. A tanácskozáson a kabinet valamennyi tagja jelen volt. A folyó ügyeken kívül a miniszterelnök a közös miniszterek által már elkészített költségvetési előirányzatot ismertette.

A horvát — megjárta.

A zágrábi egyetemen az irodalomtörténetet tanította boldogabb idejében Surmin György horvát képviselő. Ezt a hivatalát és a vele járó jó alkalmat ez az ur arra használta föl, hogy magyargyűlölő természetét és államellenes indulatait napról napra jobban nyilvánítsa. Ennek

okaért a horvát bán megfosztotta a „tanár urat“ állásától és a vele járó jövedelmektől és — alkalmaktól. Surmin azonban ebbe nem nyugodott bele, mert azt mondta, hogy: „nagyobb ur a császár!“ És folyamodást küldött Bécsbe a császárhoz, hogy adja vissza az ő hivatalát, a melyet a bán elvett. A „tanár ur“ azonban ezuttal csufosan megjárta. A folyamodás ugyanis véletlenül nem a császár, hanem a király kezeibe került. A király pedig csak azt válaszolta, hogy a bánnak igaza volt, Surmin nem érdemli meg a tanári állást, ha olyan veszett ellensége az országnak és a magyaroknak. Ugy kell neki. A többinek is így kellene, a kik zsiros hivatalokat viselnek a sárga földig leszidott, legyalázott magyar állam jóvoltából.

A magyar választási reform és az osztrák szociálisták.

Bécsből érkezik a híre a következő érdekes históriának. Az osztrák szociáldemokrata párt intéző bizottsága értekezletre hívta össze az osztrák császárság szociáldemokratáit a magyar választójogi reform kérdésének megvitatására. Az értekezletre a bizottság a magyar és a horvát szociáldemokrata pártok és a nemzetiségi kiküldötteit is meghívni szándékozik. Eltekintve attól, hogy a szociálistáknak s a nemzetiségeknek általában semmi beleszólásuk sem lehet ebbe a fontos kérdésbe, kíváncsian kérdezzük, mi közük az osztrákoknak egy Magyarországon készülő törvényjavaslat-hoz? ... Sajnos, hogy még mindig befolyást igyekeznek gyakorolni Bécsben a magyar kormányra, olyankor, a mikor a magyarság, a nemzet, a nép javára akar a kormány valamit megáltni. Igaz, hogy ez a bécsi és szociálista ágaskodás nem sok vizet zavar, de mégis — egy kissé furcsa és nevetséges.

A győri választás.

Sankovics Bertalan révfalvi plébános, a győri függetlenségi párt alelnöke vasárnap délután mondotta el programbeszédét. A függetlenségi párt alapvető programja hívének vallotta magát: az önálló bankot, külön vámterületet, a magyar külképviseletet és a nemzeti hadsereget követelte. Kijelentette, hogy föltétlen hive az általános, titkos és községenkinti választói jognak, a progresszív adóreformnak és ingyenes népoktatásnak. Sankovicsnak a kormány jelöltjével, Hlatky Schlichter Lajossal szemben erős tábora van s így eme két jelölt között komoly küzdelemre van kilátás.

A szerbek és a pátriárka.

A magyarországi szerb egyházi kongresszust szeptember 15-re hívták egybe Karlóczára. Ekkor fogják az új pátriárkát megválasztani. A horvát kormány félhivatalos lapja a karlóczi pátriárka-választásról írva, ezeket mondja: Maga a rend is megkívánja, hogy a Szent István koronája területén lévő karlóczi metropolita feje az állami hatóságokkal magyar nyelven érintkezék és e végből szükséges, hogy a pátriárka magyarul tudjon.

Ujjászervezetek mozgolódása.

Az ujjászervezett szociálista pártot annak vezére, Mezőfi Vilmos országgyűlési képviselő október 25-ikére országos kongresszusra hívta össze Szegedre. A kongresszusnak az a célja, hogy állást foglaljon Andrássy Gyula gróf választási reformjavaslatával szemben, mely addig a képviselőház elé fog kerülni. Ugy látszik, hogy a kormány törvényjavaslata erősen rájuk huzza a vizes lepedőt a szociálistákra, mint a haza minden ellenségére. Nagyon bölcsen. Szociálisták pedig csak hadd gyűlésezzenek, ha jól esik nekik, egy darabig. Hadd szaladjanak ostobán Bécs után.

TÁRCZA.

Szülőföldem.

— Irta: Tuskó László. —

Tölgyeseknek kebelében,
Cserhát árnyas, dus tövében:
Ott van az én kis hazám.
Ott derült a nap sugára
Szülőházam ablakára
Boldogabb kor tavaszán . . .

Édesen szól ott az ének!
Erdő, mező — mást beszélnek,
Mint e távol tájakon;
Más a föld ott, más a szellő,
Más az égen is a felhő,
Más a dal az ajakon.

S én csak mindig visszavagyom,
Örömem és boldogságom
Csak ott derül igazán,
Ha láthatlak, tölgyes erdő,
Ha szívhatlak, üde szellő
Cserhát árnyas oldalán.

A kolduló barát.

Irta: André Theuriot; francziából fordította: K. Gy.

Meleg őszi időben, a savoyai tartományban egy kapuczinus barát bort kéregetett kolostora számára. Mezitláb, gesztenyeszinű kámzsában haladt, a derekán zsinór-öv volt és a hátán egy nagy bádogganna, hogy a vinczellérek abba öntögessék adományait. Így járt faluról-falura az Annecy-tó partján és kéregetett a nagylelkű szőlőbirtokosoktól, cserébe buzgó imákat ígérve, a melyeket nem igen szoktak megvetni, mert az egész világ tudja, hogy eme kolduló barátok imái különösen becsesek; rendkívüli kegyelemnél fogva a jó Isten és szent Ferencz minden esetben meghallgatja azokat.

Mínthogy azonban ebben az esztendőben a májusi fagy a szőlők legnagyobb részét tönkre tette, a vinczellérek éppen nem voltak valami adakozó hangulatban. Jóllehet már október volt, a nap ebben a délvidéki tartományban még mindig hevesen tüzelt, de a barátunk tünie kellett a nagy melegséget, mert a kanna még félig üres volt. Érezni lehetett a súlyáról is.

Alkonyatkor fáradtan, sebzett, vérző lábakkal ért egy halászkunyhóhoz, a melynek szalmafödele visszatükröződött a tó zöld vizéből és a szegény barát — mit tehetett volna mást? — bekopogtatott a kunyhóba, hogy szállást kérjen az éjszakára. A halász felesége nyitott ajtót, egy igen derék, nyájas fiatal asszony, a ki mikor meghallotta a barát kérését, sajnálkozva rázta fejét:

— Szivből szánom, szegény testvérem, de nem fogadhatom be a házba, mert a férjem mindjárt hazajön. Ő pedig gyűlöli a szerzeteseket és rendkívül kiméltlen természetű.

A barát azonban már nem volt képes tovább menni, úgy, hogy az asszony végre is megkönyörült rajta; megkínálta főtt gesztenyéből álló vacsorával és felküldte a padlásra, a hol a szerzetes lepihent a széna közé.

Késő este a halász csakugyan haza érkezett. Roppant haragos volt,

mert egész nap semmit sem fogott és halálosan megéhezett. Rossznak találta a levest; a csészét az asszony fejéhez vágta és mert az egy szóra sem méltatta a dühös embert, csunyán elverte.

A kapuczinus a szénapadláson, éppen a fejük fölött, hallotta végig az egész jelenetet és a férfi durva, igazságtalan eljárása annyira bántotta, hogy hangosan méltatlankodni kezdett. A halász ezt meghallotta.

— Ugy-e, te elvetemedett, rivalt a feleségére, most is valakit rejtegetsz a padláson?! Bizonyosan valami udvarlód bujt el ott a széna között . . .

— Nem! válaszolt az asszony. Csak egy elcsigázott barátot engedtem oda föl, a ki nagyon rimánkodott, hogy adjak neki éjjeli szállást.

— Micsoda? Egy barátot? . . . No megállj csak, mindjárt számolok én veled!

És rohant a szénapadláshoz támasztott létra felé, egy nagy botot forgatva kezében. A szegény szerzetesnek éppen csak annyi ideje maradt, hogy hátára kapja a bádoggannát, leugorjék a padlásról és tópart kaka-sűrűjébe meneküljön. Ott csendesen eloldozta a halász bárkáját s azon erős evezéssel átkelt a tulsó partra . . .

*

Közel ama kis öböl partjához, a hol kikötött, a betegápolók kastélya emelkedett, a melynek ablakai még ki voltak világítva.

A barát, a ki nagyon össze volt törve, ide zörgetett be éjjeli szállásért.

A házat egy dús gazdag fiatal asszony gondozta, a ki azonban oly kötekedő természetű volt, hogy a férje már régebben elhagyta volt s cselédei reszkettek a szolgálatában.

A kapuczinus kérelmét ez az asszony a hitetlenek gonykaczejával fogadta s miután gyakrabban hangoztatta, hogy a szegénység fogadalmat tett barátoknak nem kell egyéb, mint egy darab fekete kenyér és egy zsup szalma, parancsot adott egyik cselédjének, hogy adjon a szerzetesnek a kutyák eledeléből és vessen ágyat neki az istállóban. Ő maga, hogy megvetését viselkedésével is kifejezze, ott állt a konyhában, a

míg a barát a tűzhely szögleténél éhségét csillapította. A gonosz asszony egyre gunyolódott a bádogganna tartalma fölött, képmutatónak nevezte a barátot és azzal vádolta, hogy titokban tele itta magát a koldult borból. A szegény szerzetes egy szóval sem válaszolt, a mi még nagyobb dühbe hozta a veszekedő teremtet. A legválogatottabb szidalmak és gyalázó kifejezések után végre mérgében kikergette a jámbor kapuczinust.

A mikor a szerencsétlen barát ismét kint volt az országuton, a hűvös októberi éjszakában, önkéntelenül is összehasonlítást tett a kastély goromba urnője és a halász földhöz ragadt szegény felesége között. Emez mily kegyetlen és visszataszító, az mily szelid és irgalmas lelkű volt. Szívében elégedetlenséget érzett, hogy ez dús gazdag, az pedig szegény. Ezen gondolkodott egy darabig, majd letérdelt a porba és szemeit az égboltozat ragyogó tükrére emelvén, így fohászzkodott:

— Végtelen jószágú Istenem és te

tiszteletre méltó szent Ferencz, intézzétek úgy, hogy ennek a háznak urnője a halász feleségévé legyen; az a másik asszony pedig, a halász mostani felesége, mire visszafelé jövök, a beteg polók gondnoknője lehessen...

S a hangosan elmondott szavakat meghallgatta az Isten. A barát óhajta teljesült. Láthatatlan égi kezek elcsérélték a két asszonyt... Reggelre a betegápolók goromba gondnoknője ott ébredt föl a halász konyhójában. A halász, a csodálatos változás öröme, azon melegében jól elverte az új asszonyt egy suhogó vessző-csomóval...

A pisztráng-halász felesége viszont, reggelre kelve gyönyörű tapéták között, selyemhuzatos, pompás ágyban találta magát. Csakhamar halkan belépett a szolgáló, hogy behozza urnőjének a regge it. Csak elbámult, a mikor az ágyban ezt a szép és jószágos fiatal asszonyt meglátta az előző napi civakodó hárpia helyében. Csodálkozása még jobban fokozódott, a mikor az asszony meg-

szólt és hallotta, hogy a hangja nyájas és szelid. Fölkelvén a kastély új asszonya, az egész házat bámulatba ejtette kegyességével és jóindulatával. Mindenki csak a csodáról beszélt akkor napokig s az átváltozásnak gyorsan híre futott messze a vidéken. A kastély régi ura, a ki hajdan elhagyta volt durva lelkű feleségét, újra visszasietett a házba, hogy megismerje az új urnőt. És mindjárt az első látásra annyira elragadta őt az asszony szépsége és jósága, hogy azonnal nőül kérte.

A házasságot a szomszédos egyházban kötötték meg, a honnan az új pár diszes hintón tért haza. A mint a tó partján hazafelé tartottak, egy rongyos asszony, a ki ruhát mosott a köves parton, észrevette őket, mire eldobta kezéből a sulykot és a hintó után szaladt, így kiáltozva a kocsisra:

— Állj meg. Móricz! Állj meg, ostoba!...

A lármára a kastély ura kihajolt a hintóból és a mikor meglátta első feleségét, egész testében megborzadt. Hirtelen rákiáltott Móriczra:

— Üssed, hajtsad a lovakat, fiam!... Hajtsd, a milyen gyorsan csak tudod!...

A hintó el is tűnt. A kastély régi urnője, — mert ő volt a rongyos asszony, — leverten kullogott vissza a halász konyhójába. És mert megint elkésett a vacsorával, a halász, szokásához híven, megint adott neki alapos vacsorát a — suhogó vessző-csomóval.

A barát, a ki épen visszafelé jött az országuton, mindent látott és úgy elbámult a dolgok ilyen fordulásán, hogy bámulatában az összes bort kiöntötte a kannából...

Jubilánsok.

Nagy emberekről, kimagasló egyénekről, a kiket szerencsés helyzetük, vagy hasznos közéleti tevékenységük érdeme országok, népek fölé emelt — bizonyos alkalmakkor apróságokat szoktak közzétenni, följegyezni, megőrizni. Apró epizódokat viselt dolgaikból, elejtett szavakat mondásaikból, meg-

X. Pius.

jegyzéseiből stb. egyszerűen apróságokat.

Sokan azt kérdezik, mi ebben a logika? mennyiben érdekelhetik az emberiséget nagy emberek kis dolgai?

Nagyon sok ebben a logika és ezek a kis dolgok nagyon is közérdekűek, mert kimagasló egyének igazi jellemét igen gyakran, sőt a legtöbbször az ilyen apróságok, egy-egy elejtett szó, vagy életük, tetteik apró jelenetei, epizódjai világítják meg teljes hűséggel.

Néhány ilyen apróságot közlünk az alábbiakban két jubilánssal: X. Pius pápáról, a ki az idén ünnepli papságának ötvenedik évfordulóját és I. Ferencz József királyról, a ki az idén osztrák császárságának 60 éves fordulóját ünnepelte . . .

X. Piusról.

Jóllehet, X. Pius vidám, derült, eleven kedélyű, néhanapján erőt vesz rajta bizonyos melankólia. Egy napon megállt az egyik szekrény előtt, a melynek márványlapjain drága műkincsek voltak elhelyezve. A pápa nézegette az értékes tárgyakat, majd egyet a kezébe vett és így szólt:

— Milyen nagy itt a fényűzés és a gazdagság! Vajjon ha meghalunk, hová kerülnek mindezek?

A pontifex szomorúsága szemelláthatóan fokozódik olyankor, ha Velenczéről kerül a szó. Egy alkalommal Milesi sűrű, keserves könyekre fakasztotta. A del Redentor-i ünnepről beszélt és megjegyezte, hogy ez alkalom nagy öröme szolgált, mert pillanatfényképekben sikerült megörökítenie az ünnepség részleteit.

— Középen álltam, mondta Milesi, a tömegben, a del Redentor templomban. Mindenki előre nyujtotta a nyakát, mert a pátriárka még nem jelent meg és mert minden pillanatban várták. Én is lábujjhegyre ágaskodtam. Egyszerre csak az asszonyok zajongani kezdtek: »Ott van, ott van! . . . »Látja

őt?« »Nem! nem ott van, hanem amott, a mi áldott pátriárkánk!« A mikor végre a pátriárka előlépett, hirtelen lekaptam fényképező gépemmel . . .

— Benedetti, benedetti! — rebegte a pápa halk zokogással.

— Oh, bocsásson meg nekem szentséged! — szólt Milesi ijedten. Vétettem, a mikor szentségedet ezekre az elmúlt dolgokra visszaemlékeztem.

— Nem, épen nem! — válaszolt a pontifex. — Ez a kis izgalom jól esett nekem! . . .

A honvágj jele volt ez, vissza Velenczébe, a mely az idővel egyre mélyebb helyet foglal el X. Pius lelkében, míg a magányosság, a rideg pompa közepette folytonosan eszébe jut, hogy a hű földi kincsek képezik alapját minden emberi irigységnek és gyűlölségnek. Ezért nem tud az ő jóságos lelke soha teljesen megvigasztalódni.

Az az egyszerűség és könnyedség, a melylyel X. Pius azokat fogadta, a kik őt fölkeresték, kimondhatatlan zavart idézett elő a vatikánban és a pápa egész udvari körében s még inkább az, hogy az új pontifex nem is gondolt azoknak a formáknak a betartására, a melyek hagyományos szokás szerint egy uralkodót s különösen egy pápát megilletnek. Az átköltözés Velenczéből Rómába, a pátriárkai székből a Vatikánba, a velenczei katolikusok főnökségéből az egész világ katolikusai fölé, a legcsekélyebb változást nem idézte elő ennek a férfi-

nak életrendjében. Perosi abbé, a ki nemsokára ezután hódolattal járult a pápa elé, hogy régi pártfogójának üdvkivánatait kifejezze, a kihallgatás után így nyilatkozott a vatikánban jelenlévők előtt:

— Teljesen megmaradt a régi; szokásain, életmódján egy hajszálnyit sem változtatott.

Puccineli főparancsnok, az apostoli palota főudvarmestere az elsők között volt, a kik az új pápát a palotába lépésekor fogadták és nagyon természetesen, a XIII. Leó alatt szokásban volt ünnepies és szigorú szertartások rendelkezése szerint térdre borult.

— Keljen föl, keljen föl főparancsnok ur! szólt hozzá Pius. Ön olyan vastag, hogy ez a helyzet egy csöppet sem válhatik önnek kényelmére. (A pápa kellemes velenczei dialektusban mondta el ezeket a szavakat.)

A ferrarai Grossoli gróf, az egy-

I. Ferencz József.

behívott katolikus kongresszus nagyhirű elnöke, maga is az elsők között sietett az új pápát megválasztása alkalmával üdvözölni és tiszteletteljesen térdet hajtott előtte. Alighogy megpillantotta őt X. Pius, fölemelte s közvetlen, nyájas hangon így szólt hozzá:

— Keljen csak föl, keljen csak föl! Én még mindig az ön jó öreg velencei pátriárkája vagyok.

Mindenkinek föltűnt, hogy a pápa nem a régi megszokott pápai »mi« kifejezést, hanem az egyes számú »én« szót használja, a mikor első személyben beszél. Nyelvtanilag igen helyesen és hangsúlyozásának teljes méltóságával kifejtve. Mondják, hogy egyik bizalmasa a hivatalától fölmentett szertartásmestert arra készítette, hogy erre a nyelvbötlésre a pápát figyelmeztesse, de a pápa semmiképpen sem volt hajlandó a »mi« kifejezéshez hozzászokni és mellőzte ezt a régi latin okiratok hagyományos formáját.

Egy velencei pap, a ki Sartot gyermekkorra óta ismeri, Montecatini-ban hallotta meg az új pápa megválasztásának hírért. Azonnal Rómába sietett, megjelent a vatikánban és kérte, hogy jelentsék be a pápához.

— Az őr, beszélte ez a pap a látogatás után, az előszobába vezetett engem, a hol a kamarás volt.

— Kicsoda ön? kérdezte ez, reám tekintve.

— Beszélhetek a szent atyával?

— Azt hiszem, nagyon el van foglalva . . .

Ekkor belépett Bressan ur, a titkár, a ki engem egy külön szobáskába vezetett. Itt ült a pápa egy széken, kis asztalnál, a melyen néhány könyv volt. X. Pius intett hogy lépjek közelebb. Térdet hajtottam, mire magához hívott s megengedte, hogy letérdeljek és lábait megcsókoljam. Ezzel bizonyosságát adta, hogy elfogadja hódolatomat s a mikor ajkaim lábát érintették

volna, hirtelen erős karjaiban találtam magamat, fölemelt és összeölelt. S miközben megcsókolta, mindkettőnk szemeiben forró könnyek csillogtak. Ez volt a legszebb szertartásosság . . .

I. Ferencz Józsefről.

Mikor I. Ferencz József néhai Erzsébet királyasszonnyal 1885-ben Gasteinban találkozott I. Vilmosmal, a német császár mindenáron el akarta őket kíséreni. Ferencz József hiába kérte az agg uralkodót, hogy kimélje magát és ne menjen velük; Vilmos hajthatatlan maradt.

— Akkor hát parancsolom neked, hogy maradj itt!

A német császáron hadseregünk vezérőrnagyi uniformisa volt, s azonnal elértette, mi czimen mer a nálánál ifjabb Ferencz József egyszerűen ráparancsolni. Fesztes állásba vágta magát, szalutált és szíves szavakkal bucsuzott el a királyi pártól.

1886 augusztus 30-ikán történt Budapesten, a Ferencz József-kaszárnya zárókő-letételekor. Királyunk már aláírta az okmányt, melyet az aktus után befalaztak. aláírta néhai József királyi herceg is, a polgári és katonai notabilitások voltak soron. A mint Pejacevich gróf hadtestparancsokra került a sor, ez zavartan kezdett el a zsebében kotorászni. Ferencz József észreveszi Pejacevich motoszkálását és odanyújtja kedves emberének — czvikkerét. A gróf megköszöni, fölteszi, aláírja az okiratot, visszalép a sorba, de a szemüveget elfelejti visszaadni. A király e szavakkal fordul Pejacevichhez:

— Kedves gróf, ön tulságosan jó véleménynyel van a szemeimről. Pedig téved. Még jó ideig szükségem lesz a szemüvegre, ha tovább nem, hát halálomig.

Udvari bál volt Bécsben. Megjelent azon egy széles körben ismert előkelő nő is, a kinek komoly, szinte komor arczkifejezése éles ellentétben

volt a terem vidámságával. Észreveszi ezt Ferenc József és azonnal hozzá lép.

— Grófné, nem vesz részt az általános örömben. Valami gond bántja talán?

— Felséges uram, alig léptem át a Burg küszöbét, értesített egyik barátom, hogy férjem Triesztben súlyosan megbetegedett. Környezetem, hogy ne aggasszon, eltitkolta ezt eddig előttem. Négy nap óta nem kaptam hírt uramról, — négy nap, felség, ilyen körülmények közt egész örökkévalóság — csodálható-e, hogy nincs kedvem?

A király néhány vigasztaló szót mondott és visszavonult a bálteremből. Aránylag rövid idő múlva visszatért. Odament a grófnéhoz és táviratot mutatott neki, mely a férj állapotának jobbrafordulását hozott hírt. Ferenc József ugyanis a rövid időt arra használta föl, hogy sajátkezűleg írt sürgős táviratot küldött és természetesen kapott Triesztből.

UJDONSÁGOK.

A király itthon.

Budapest, szept. 11.

Hétfőn délután érkezett meg hosszas távollét után a magyar király az ország fővárosába, a melynek lakossága ezuttal fokozott érdeklődéssel fogadta agg fejedelemét. Miután a király több mint egy hónapot szándékozik Magyarországon tölteni, vele hazajött az egész udvar s így ismét megnépesül a budai várpalota egyidőre.

A királyt, a mig a pályaudvarról a várba hajtattott, az utvonalon mintegy százhuszezer ember várta és éljenezte.

Budapesten tartózkodásának első napját már munkával kezdte a király. Kedden délelőtt — miután a várpalota kápolnájában misét hallgatott — fogadta *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, a ki teljes egy

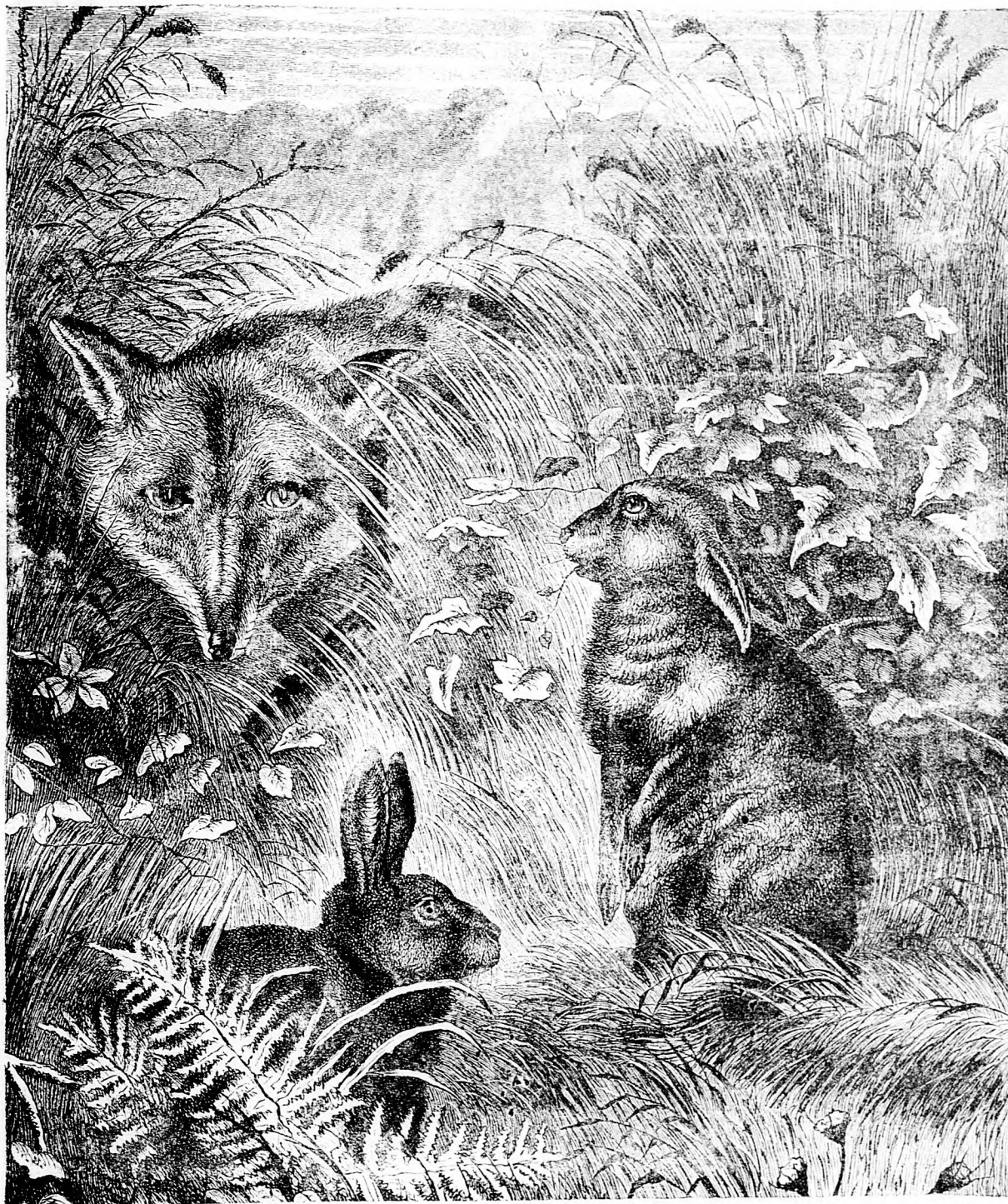
óra hosszat referált neki a folyó politikai ügyekről.

Eleinte úgy volt, hogy a király részt fog venni az Erzsébet király-

mondott. Háromszori kopogtatásra megnyílt az új templom kapuja, mire a papság bevonult. Tizenegykor kezdődött az ünnepi mise, a

Deumot tartott sipeki *Balás* Lajos rozsnyói megyés püspök.

A király azonban ezen a felszentelési ünnepségen nem vett

Leselkedő ellenség.

nénk emlékezetére emelt Örökimádás templom felszentelésén is. Ez kedden reggel történt meg. *Kohl* Medárd püspök a templom falait szentelte be és litániákat

melyet szintén *Kohl* Medárd mondott és a melyen csak meghívott közönség vehetett részt. Délután negyed hat órakor szentbeszédet és szentséges áldást, ünnepies Te

részt. A kik várták, hiába várták...

Szeptember hó 21-től kezdve a király általános kihallgatásokat tart.

Kedden reggel érkezett Budapestre *Montenuovo* herczeg, öfel-

sége második udvarmestere is Szeidán reggel érkeztek: *Izabella* királyi hercegasszony és *Frigyes* királyi herceg, *Mária Valéria* királyi hercegasszony *Ferencz Szalvator* királyi herceggel és gyermekeikkel: *Erzsébet Francziska* és *Hedvig* királyi hercegnőkkel. A fenséges vendégek valamennyien a királyi várpalotában laknak.

Csütörtökön délelőtt tizenegy órákor, a megdicsőült Erzsébet királyné halálának tizedik évfordulója alkalmából az Örökimádás-templomban ünnepes gyászmisét tartott *Samasa* József egri bíboros érsek, nagy segédlettel. Ezen megjelent a király is, valamint az udvar összes Budapesten időző tagjai. Megjelentek továbbá az itt tartózkodó közös miniszterek, valamint az osztrák miniszterelnök és pénzügyminiszter, épen úgy, mint a magyar kormány tagjai.

A király itt tartózkodása idején hir szerint idegen fejedelmi vendégei is lesznek Magyarországnak.

XIII. *Alfonz*, Spanyolország királya és neje, *Viktória* királyné, október 1-én királyunk látogatására több napra Budapestre érkeznek. Ez alkalomból október elsején a budai királyi várpalota új báltermében bál lesz az udvarnál.

A király ideérkezése után egyszerre nagy népvándorlás indult Budapest felé. Összes nyílt és titkos ellenségeink, a külügyminiszter, a hadügyminiszter, de még az osztrák miniszterelnök is: mind ide siettek, hogy még Magyarországon is vigyázzanak minden lépésére, körülvegyék gonosz tanácsaikkal folytonosan. *Aehrental* báró közös külügyminiszter szerdán este érkezett, *Gagern* báró követ kíséretében. Ugyanekkor jött *Schönaich* báró közös hadügyminiszter és *Korytovski* osztrák pénzügyminiszter is, *Beck* báró osztrák miniszterelnök már szerdán délelőtt megérkezett. *Burián* István báró közös pénzügyminiszter dr. *Kuh* osztálytanácsossal szerdán délelőtt érkezett egyenesen Szerajevóból.

*

Érdekes megemlíteni, a mit most, a mikor ő felsége a dunántuli hadgyakorlatokra készül, híresztelnek. Katonai körökben beszélnek, hogy a király a veszprémi hadgyakorlat után meg fogja ragadni az alkalmat arra, hogy a hadseregtől búcsút vegyen, mert hajlott korára való tekintettel ezentul nem fog többé olyan intenzíven részt venni a katonai gyakorlatokon, mint eddig. A király kedden, szeptember 15-én Budapestről Székesfehérvárra utazik. A különvonat, a melyen a felség megy, délután érkezik Székesfehérvárra s tíz perczig ott vesztegel. Ez alatt az idő alatt ő felségét a pályaudvaron a főispán, az alispán, a polgármester és Vajda Ödön dr. zirczi apát üdvözlö. Ez megdönti a székesfehérváriaknak azt a hitét, hogy ő felsége haragszik a városra, mert ötven évvel ezelőtti látogatása alkalmával tüzilárma zavarta meg a fogadást s mert az a Libényi nevű szabó, aki 1853-ban ő felsége ellen merényletet követett el, fejérmegyei ember volt.

A pápa és az amerikai püspök. X. *Pius* pápa a minap magánkihallgatáson fogadta *Burke* amerikai püspököt, a kinek beszélgetés közben több érdekes kijelentést tett. Lelkesedéssel szólott arról a függetlenségről, a miben a katolikus egyháznak Amerikában része van. Majd hozzátette:

— Ha pápának lenni és szabadnak lenni nem volna két ellentétes fogalom, szívesen elutaznék már holnap Amerikába, hogy ott éljek.

A pápa beszélgetés közben megemlítette még, hogy vágyódik vissza régi velencei otthonába is.

A katolikus nagygyűlés. Az idei, immár nyolczadik katolikus nagygyűlés szeptember 13-án, 14-én és 15-én lesz Budapesten. Ez alkalommal a pápa jubileumára ünnepi körmenetet és több zenei estét rendeznek. Szeptember 13-án, vasárnap délután három órákor lesz a városligeti Iparcsarnokban a megnyitó gyűlés, a melyet a pápa jubileuma alkalmára díszülés követ. Innen a bazilikába körmenet lesz. Vasárnap tartják a keresztényszociálisták és katolikus kereskedők közgyűléseit. Szeptember 14-én, hétfőn reggel kilenczedfél

órákor eukarisztikus kongresszus, tíz órákor katolikus népszövetségi közgyűlés, délután három órákor szövetkezeti kongresszus lesz. Az iparcsarnok mellékhelyiségeiben a közmívelőési szakosztály, a szociális szakosztály, a katolikus iskola-egyesület tanácskozik. A műcsarnokban a hitbuzgalmi és karitatív szakosztály ülésezik. A Szent István Társulatban a katolikus sajtóegyesület, a Regiszi Szent Ferencz-egyesület, a keresztény iskolatestvérek egyesülete tart ülést. A középponti napnevelőben az Aquinói Szent Tamás-társaság és katolikus hitoktatók és hittanárók egyesületei üléseznek. Délután öt órákor, szeptember 15-én délelőtt tíz órákor és délután öt órákor lesznek az Iparcsarnokban a nyilvános ülések. Kedden délelőtt lesz a díszlakoma. Ugyanakkor a Budai Katolikus Kör ünnepe is. A nagygyűlés mindhárom napján a katolikus diákkörök is kongresszust tartanak.

Kossuth Lajos Tivadar. *Kossuth* Ferencz testvére Budapesten tartózkodik. A héten látogatást tett a függetlenségi és 48-as párt helyiségében, a hol hosszabb ideig beszélgetett a párt tagjaival.

Magyar nők koszoruja. Az Erzsébet királyné-alap bizottságának elnökei: özvegy *Telesi* Sándorné grófné és *Emich* Gusztávné az idén is gyönyörű élővirág-koszorút küldtek Bécsbe, a melyet *Csák* András kapuczinus házfőnök elhelyezett királyasszonyunk siremlékére.

Földrengés az Alföldön. A héten *Kecskeméten* heves földrengés látogatta meg. Tizenkét másodperczig tartottak a lökések s erejükre sokan fölriadtak álmukból. A lakásokban minden tárgy elmozdult a helyéről, sok helyen pedig a vakolat lehullott a házról. A földrengés éjfél után tizenkét óra nyolcz perczkor megisméltődött, kisebb erővel, de éppen olyan zajos dübörgéssel, mint az előbbi. — *Nagykőrösről* táviratozza tudósítónk, hogy ott éjszaka két ízben erős földrengés volt. Földalatti morajlás kísérte a tüneményt, a butor megmozdult a szobákban, az ablakok rezegtek. A földrengés több heves lökésben nyilvánult. — Ezenkívül *Izsákon*, *Orgoványon* és *Fülöpszálláson* nagyon érezhető földrengést és morajlást tapasztaltak. A földrengés mindenütt kétszer is ismétlődött.

Amerikában letartóztatott magyar váltóhamisító. A csikágói rendőrség a magyar-osztrák

konzul rendelkezésére tartoztatva a Magyarországból való *Walder Béla* birtokost, a ki ezelőtt három esztendővel Dombóváron lakó nagybátyjának nevére ötvenezer korona összegű váltókat hamisított és azután Amerikába szökött *Waldert* ki fogják szolgáltatni a magyar hatóságoknak.

Gyilkos próbacsendőr. Temesvárról *Nagy Gotthárd János* próbacsendőr portyázóközre indult *Hevesi József* őrsvezetővel. Temesmiklóson töltötték a pihenő időt s ott *Nagy* valami csekélység miatt összekülönbött *Hevesi* őrsvezetővel. Dulakodás támadt közöttük, miközben *Nagy* fegyverével rálőtt *Hevesire*, a kit a golyó szíven talált. A gyilkos csendőrt a szegedi fogházba szállították.

Az orgoványi pusztá titka. Még ezelőtt négy esztendővel történt, hogy *Kecskemét* határában, az orgoványi pusztán eltűnt egy *Német István* nevű monori ember. — A múlt héten az izsáki piaczon egy kocsis *Gellért Imre* orgoványi gazdától hátralékos bérét követelte, a mire *Gellért* azt felelte, hogy jöjjön a pénzért az orgoványi tanyára. A kocsis erre így felelt:

— Talán hogy úgy járjak, mint *Német István*, a kit meggyilkoltatok?

Ebből a faluban pletyka lett és a csendőrség az ügyről tudomást véve, vallatóra fogta a kocsis. Az megvallotta, hogy *Német István* 1905 január hónapban volt gazdájának, *Gellért Imre*nek tanyáján éjjel meggyilkolták. A gyilkosságban részt vett *Gellért Imre* és *Farkas János* orgoványi, *Borsos János* és *Német Mihály* izsáki kisbirtokos. Az áldozatot lelőtték késő éjjel a pinczébe, elvették pénzét és fejszével szétroncsolták a fejét. — A gyilkosokat erre tartóztaták s vallatóra fogták. Eleinte mindent tagadtak, mire az ügyészség elrendelte a százötven holdnyi orgoványi birtok fölhatását. Így csakugyan sikerült a hullát megtalálni, teljesen fölcszlott állapotban. Erre a gyilkosok megtörve vallották be bűnüket s most a börtönben méltó büntetésüket várják.

A vácz-rétsági rablógyilkosok. A szíszeki rendőrség tartóztatott egy *Sztulics Milos* nevű munkást; a kiról kiderült, hogy része volt a rétsági rablógyilkosságban. *Sztulics* azzal tette magát gyanússá, hogy éjnek idején rongyosan jelent meg egy korcsmában, a hol ittas állapotban borral

megvendégtelt több munkást. A rendőrök 475 korona készpénzt, három aranygyűrűt, aranyórát és aranylánczot találtak nála. A rendőrség kiterjesztette a vizsgálatot *Pozsegára* is, mert ott lakik *Sztulicsnak* kedvese. Itt házkutatást tartottak és a leány hálószobájában 280 korona készpénzt és sok ékszert találtak. Az udvaron egy téglá alatt még 5370 korona készpénzt találtak. *Sztulics*csal együtt kedvesét név szerint *Kartik Juliát* is tartóztatják.

Pusztít a vörös kakas. A nyitrai megyei *Trebete* községben a minap óriási szélvihar közepette nagy tüzvész pusztított, 37 lakóház, 29 pajta és az egész szalma- és takarmánykészlet a lángok martaléka lett. A kár százhuszezer korona.

Egy kalapért az életét. Okatlan cselekedetért igen gyakran végzetes a fizetség. Ime itt is egy példa. *Borai József* szabósegédnek *Nagykikinda* és *Mokrin* között a vonatból kiesett a kalapja. *Borai* a robozó vonatból a kalapjáért leugrott és eszméletlenül terült el a földön. A szerencsétlen a kórházban meghalt.

Ez a pálinka. Hunyad megyében az iskronyi fűrésztelepen *Colunbu József* munkás munka közben *Mardon*i Angyéló raktárost késével szívenszurta. *Mardon*i szörnyethalt. *Mardon*i öccse bátyja segítségére sietett, de az őrlt őt is késével úgy összeszurkálta, hogy életveszélyes sebekkel szállították a dévai kórházba. A dühöngő embert a megrémült munkások dorongokkal verték agyon. Ilyen és hasonló rémségeket köszönhet az emberiség a lelket, agyat és testet romboló alkoholnak.

Magyar zarándokház Jeruzsálemben. A jeruzsálemi keresztény negyedben régebben zarándokház és kápolna épült, a hol magyar és osztrák papok végeznek egyházi funkciókat és szállást is kapnak a Szentföldre zarándokló magyar és osztrák papok. A bécsi biboros érsek legutóbb fölszólitotta magyar püspöki kart, hogy a zarándokház föntartásához évente bizonyos összeget adjon. A magyar püspöki kar kimondotta a támogatást, kikötötte azonban a zarándokház magyar karakterének megfelelő kidomborítását. A föntartás költségeihez való hozzájárulásnak megállapítására a püspöki kar *Vaszary Kolos* biboros hercegprímást kérte föl, a ki a szentföldi

gyűjtés egy részét fordítja erre a célra.

Rablás fényes nappal. *Bátori Antal*, a zombori takarékpénztár volt szolgálója délután két órakor *Bacsó Mihályné* gyulafalvi lakost megtámadta és a kezében levő konyhakéssel fenyegette, ha pénzt nem ad neki, rögtön leszurja. A megrémült asszony támadójának átadta a nála levő keservesen összekuporgatott huszonöt forintját, mire a rabló zsákmányával a kukoriczás közt eltűnt. Az asszony följelentésére *Bátorit* a rendőrség elfogta és tartóztatva.

Könnyműség vége — halál. Kassán *Lukáts István* honvédszárkapitány szíven lőtte magát és rögtön meghalt. Levélben bucsuzott el édesanyjától, feleségétől és főparancsnokától. A szerencsétlen katonatisztet anyagi zavarok kergették a halálba. — Ugyanazon a napon *Joó Károly* karczagi királyi adóellenőr mérget ivott, azután fölívta ereit s meghalt. Tettének cka hivatalos sikkasztás, melyre a mezőturi hivatalnál követelt el, a hol mint helyettes működött.

Végzetes álmom. *Nagykikinda* határában egy juhász, *Csipsity Ljubomir*, a korcsmában elaludt. *Bogoszavljev Bogdán* juhász társa felköltötte, a mire *Csipsity* kést rántott és társát agyonszurta. *Csipsity* azzal védekezett, hogy rosszat álmodott és azt hitte, hogy meg akarják ölni. A gyilkost tartóztatják.

Megint a cigányok. Erdőlak közelében a vacsi erdőben tíz kőborcigány megtámadta a vásárosokat. A vásárosok, nagyrészt asszonyok, nem védekeztek, mire a cigányok pénzüket és értéktárgyaikat elvették, azután elmenekültek. Jó szerencse, hogy emberi életben nem tettek kárt. A rendőrség keresi őket.

Egy család tragédiája. *Jókai Elemér* dr. beszercei ügyvédjelölt szeptember 4-én föbelötte magát, mert *Marosvásárhelyen* az ügyvédi vizsgálaton megbukott. Az ügyvédjelölt édesapját *Jókai Lajos* beszercei erdőmérnököt egy lépénes állapot hullájáról elszállt légy megcsipte s a szerencsétlen ember most halálán van. Az öngyilkos édesanyja is nagybetegen fekszik. A szülők nem is sejtik fiuk halálát, a kit már el is temettek.

Bécsi izléstelenség. *Darányi Ignác* földmívelésügyi miniszter a múlt héten kötötte meg szerbiával az új kereskedelmi szerződést, a

mely úgy van elkészítve, hogy abban a magyar árucikknek érdekei minden oldalról meg vannak védelmezve. Ezen igen fölháborodának néhányan a bécsi zsidó kereskedők közül és egy táviratot küldtek Darányinak, a mely tele volt válogatott goromba és izléstelen kifejezésekkel. A kormány már megtette a lépéseket, hogy méltó elégtételt szerezzen a bécsi handlík izléstelenségéért.

A veszett kutya áldozata. Déváról jelentik: Lőry zámi kereskedő tizéves leányát hat héttel ezelőtt egy veszett eb megmarta. Utóbb kitört rajta a veszettség. Zámról Dévára szállították, de az orvosok nem tudtak rajta segíteni és iszonyu kínok között meghalt.

Krisztus és a démonok.

Jézus megkísértetésének ténye.

Három hiradást kapunk arról, hogy Jézus, mielőtt nyilvános tanításait megkezdte, az ördög által kísértetett. Máté maga volt tanítványa Jézusnak; Márkus sz. Péter tanításait hallgatta; Lukács sz. Pálét. A kísértés tényét tehát beigazoltak fogadjuk el.

A kísértő a paradicsomban kígyó alakjában közeledett az első emberhez; az inyt csiklandozta meg, mikor kérdé: »Mért tiltotta meg nektek Isten, hogy egyik fának gyümölcsét ne izleljétek?« Éva habozó válaszát a lélek csakhamar megczáfolta. Azután a kevélységre apellált: »Lesztek mint az Isten: jót és rosszat megismerők!« Nagy-ravágyás és kapzsiság tüztét élesztette így, az Urba vetett bizalmat pedig megingatta. Felnyílt az őszülők szeme és meglátták, hogy mezitelenek; az egész emberiség mezitelennek látja magát azóta, mert érzi, hogy elvesztette a kegyelmi előnyöket. Ezt mivelte a démon a paradicsomban. Látható alakban volt szabad közelednie az

emberpárhoz és megnyerte a csatát az elkábitott asszony, a lépre csalt férfiú fölött és általuk az egész emberiség fölött mind a világ végéig. De nyomban kellett hallania Isten ajkáról a nagy szót: »Ő el fogja tapodni a fejed és hiába leszelkedel sarka után!« Vagyis: nem tart végig a te diadalod, mert az asszony öléből születni fog, ki téged lebir, a szüztől való Jézus.

Kihasználta diadalát a kígyó; az ember gyermekeit fokontint rontotta, az igaz Istenimádók fiait és a bálványozók lányait házasságban elegyítette, hogy a tisztaság vonala megszakadjon. Ő szaporította meg Sodoma vétkeit annyira, hogy égbe kiáltott és hogy Izrael fölött sokszor volt nehéz az Ur haragja.

Mikor Ábrahám ivadékai néppé szaporodtak és a pusztában vándoroltak, szabadulván Egyiptomból, zugolódni kezdtek, hogy éhen halnak, ha száraz kenyérenél egyebet nem kaphatnak. Az iny élvezete visszaesábitotta őket a kínos szolgaságba. És bárha mennyei mannáat is kapott ez a nép, mégsem bizott az isteni gondviselésben. Mihelyt vízben szükségét látták, nyomban ismét az Isten ellen zugolódtak.

A Sinai-hegy ormáról kaptak törvényt az Urtól, ugyanannak a lábánál imádták az aranyborjut. Így vált láthatóvá Sátán diadala még azon népen is, melyet Isten magának kiválasztott. Rajta is kisarjadzott a paradicsomi vétkek gazos virága: élvezetvágy, bizalmatlanság, engedetlenség, lázadás. A mi győzelmet Sátán az összülőkön aratott, maradandó lett.

A győzelemnek ez a tartóssága bátorította fel Sátánt, hogy Jézus ellen is merészkedjék. Minthogy Jézus az emberi társadalom egyik tagja lett, véli és reméli a démon, hogy őt is le birhatja. Krisztus elé

is látható (testi) alakban áll Sátán, de hogy emberi formát öltött, vagy se, arról a szent krónikák nem nyilatkoznak. Sátán mondja: »Ha te Isten fia vagy, hát mondd a kőnek, hogy változzék kenyérré!« Ebből megtudjuk, hogy Sátánnak is volt tudomása a nemrégiben (a Jordánbéli keresztelésnél) történt égi szózatról, de balog hite azt véli, hogy az éhség nagyobb ur valamennyi menyei szónál. Lassankint kedelt Jézuson mindannak megtörténnie, mit róla a próféták jövendöltek. De e lassu fejlődés, mely az Urnak tervében állott, nem tetszett Sátánnak, ő a dolgok gyors lebonyolítását sürgeti és vállalja, hogy a neki nem hódoló Emberfiát az Isten ellen való lázadásra csábitja. Azzal a kételkedő kijelentéssel, hogy »ha Isten fia vagy«, azt akarja elérni Sátán, hogy Jézus tartsa az Isten fiához méltatlannak az éhezést és méltósága tudatában lépjen ki a méltatlan helyzetből a csodatevés útján, melyre ugyan joga és ereje van, csupán az, hogy az ideje még nem következett el. Saját kételkedését fejezi ki Sátán és hogy ezt megoldja vagy megoldassa, azért csiklandozza az éhező Jézus inyét. Álnok részvétellel palástolja el kíváncsiságát; a kétség és bizonytalanság már szinte felmarja belsejét. De Jézus valóban az Isten fia (ezt hirdette országnak-világnak a mennyei szó!), tehát átlát Sátán hálóján és feléri észszel a csalfaságot. A kételkedő tapogatóra nem ad választ, hanem elutasítja a sátáni felszólítást határozottan és végérvényesen azzal, hogy irva vagyon, miszerint nemcsak kenyér táplálhatja az embert, hanem a szó is, mely Isten szájából jó. És ezzel megmondotta Jézus, hogy távolról sincs szándékában ellentétbe helyezkedni az Atya akaratával. Meg-

Parcellázások jutányos és gyors keresztülvitele.

A „Kisbirtokosok Országos Földhitelintézete“ üzletműködési köre kiterjed a parcellázások lebonyolítására és az e célra szóló kölcsönök adására. Az intézet rendeltetése kizár minden nyereszkezdést, miért is maga parcellázási célokra birtokot nem vásárol, hanem kívánatra elvállalja méltányos munkadíj ellenében a parcellázások teljes (jogi, telekönyvi és mérési) lebonyolítását s e célra megbízottját helyszínére kiküldi, ki az őss. es teendők ellátásáról a helyi kívánalmaknak megfelelően gondosko-

dik. Parcellázási célokra az intézet előnyös feltételű kölcsönöket engedélyez, melyekről szóló prospektust az igazgatóság (Budapest, V., Geza-utca 2.) készségesen küld. Az intézet közreműködésének előnyei: 1. A lebonyolítás olcsósága. 2. Az intézet nyereség részesedést nem igényelvén, a vevők ugyanazon az áron kapják a földet, a hogy az eladó eladja. 3. A vevők s eladók a parcellázás minden gondjától megszabadulnak. 4. Eladó egyszerre egy összegben kapja a vételárat. 5. Egyetemleges felelősség nincsen. 6. Az összes költségek előlegeztetnek. Az intézet által engedélyezett parcellázási kölcsönök előnyei: 1. A járadék utolag fizetendő. 2. Kölcsönök már 300 koronától adhatók. 3. Az egyik módozatú kölcsön teljes készpénzzel fizetetik ki. 4. Közjegyzői okirat nem szükséges, csupán az olcsó közjegyzői hitelesítés. 5. A kölcsön az intézet által fel nem mondható.

érthetné, hogy Jézus ime maga életének fenntartását nem a táplálkozásban keresi, hanem az Atya akaratának teljesítésében.

Meg is értette. De a csatát fel nem adta. Számít az emberi agy gondo-at-változására; vélvén, ha ember ez a Krisztus, akkor változékony is, mint minden ember. Minthogy a busító kételyt megoldva nem kapta, más oldalról kutat utána. Ha Jézust nem lázithatja Isten iránti bizalmatlanságra, jó, hát megpróbálja és mértéktelen bizalomra, vakmerő elbizakodottságra fogja csábítani. E végből átviszi őt a templom párkányára. Oly keskeny helyre állítja, hol se előre, se hátra lépni nem lehet. Most azután azt állítja Jézus elé, hogy az Isten fiához mennyire méltatlan dolog volna e kiálló helyen fáradságos mászást végezni, hogy újra biztos talajra juthasson. Célja ezzel, hogy Jézus istenségét világosítsa ki a tömeg előtt, mely épp jelen van ott és a templomi udvaron istentiszteletre gyülekezik. Hogy utját rövidítse Sátán, nem átal idézni a 90-ik zsoltárból, mely szinte leheli magából az Istenbe vetett bizalmat. És így szólítja föl Jézust: »Ha Isten fia vagy, vedd magad innen alá, mert hiszen irva vagy, hogy parancsolt felőled angyalainak, mikép tenyerükön hordozzanak, nehogy lábad a kőben megüssed!« Ime, megint barátságba, részvétbe burkolja kétkedését Sátán. De Jézus nem azért jött e világra, hogy Sátán kíváncsiságát kielégítse, vagy az ő lelkének nyugalalmát megszerezze; hanem a végre jött, hogy Atyjának szolgáljon, annak kedvét keresse és annak szolgálatában kitarson! Ezért adja nyugodtan a választ (és ő is a szentírás-

ból idéz): »Irva vagy, hogy ne kísértsd a te Uradat, Istenedet!« Tehát másodsor is elhárítja magától Jézus a sátáni tanácsot és állja a próbát, — mert ereje az irás és mert nem akar vétkezni!

De Sátánt marja a kétség; aztán ismét bizik az emberi fogyatkozásban, melyet állhatatlanságnak és ingadozásnak mondhatunk. Ez már sok győzelemhez juttatta a pokoli fejedelmet. Most áttemeli Jézust (Isten engedelmeiből) a világ egyik legnagyobb ormára, honnan a föld valamennyi királyságát és minden pompáját áttekintheti. És maga is elragadtatva felkiált: »Mindezeket neked adom, ha leborulva imádsz engem!« Ugy látszik, most már nem kételkedik Jézus igazi istenségében, hanem vakmerően evez a nagy cél felé: éppen az Isten fiát kéri fel, hogy adózzék neki imádással! Nem kívánja ingyen, felkínálja neki érte az egész világot. Nem talán a sárányat, a szürke ezüstöt, nem is a földi mulandó hatalmat értette itt Sátán, de hogy! Hanem most már beismeri, hogy Jézus az Isten-fia, vallja is, hogy akkor neki az emberek világának hódolása dukál, az emberi imádság őt megilleti, ezt kínálja neki, mikor az országok végetlen tereit és átláthatlan határait nézeti vele. Szolgálatát ajánlja fel, talán őszintén is akarja ezt örökre tartani, csupán egyetlen pillanatra boruljon le lábához a Teremtő egyszülöttje. De akár mennyire kizökken is Sátán a maga valójából, akár mennyire is elragadja féktelen vágya, de Jézus nem Ádám, noha ember, de tisztán lát a fonaton keresztül is, és határozottan, véglegesen leinti kísértőjét e szóval: »Térj előlem, Sátán, mert irva vagy, hogy

egyedül Uradat Istenedet imádd és csupán neki magának szolgálj!« Tehát megint csalódnia kell Sátánnak. Jól, rosszul burkolt kételyére nem kap megoldást, ha csak azt nem, hogy ime Jézus jelét adja az ismeretének, mikor a kísértőt igazi nevével szólítja: »Sátán!« Csúfoltan maradt a harmadik mesterfogás is, Jézus sziklaszilárd marad, mert ereje az Irás és mert vétkezni nem akar.

(Fölötte jellemző, hogy Jézus válasza csöppet sem lépik túl az emberi észjárást. Egyetlen szó sem árul el isteni erőt, hatalmat, vagy uralmat. Olyan tanulságos kinyilatkoztatások sem foglaltak ezekben, melyek a világot meglephetnék. Én ennek okát így látom: Jézus e kísértést nem a démon javára kívánja kamatoztatni, sem a maga igazságát nem akarja kivilágítani; hanem egyedül arra ad példát, hogy viselkedjék a jó szándéku ember a kísértés órájában. Válasza olyanok, hogy azokat minden ember bátran ismételheti, mikor a kísértő kopogtat.)

Sátán Jézust mind ama három ponton támadta, melyeken Évát-Ádámot elbukttatta. Inyét csiklandozta, szemét hizelegte és a kevélységére számított. Mert minden rossz e három töből fakadt: a szemnek s testnek kívánságaiból és az élet kevély nagyratöréséből, mely nem Istentől való, hanem a világból, mely gonoszságban van ágyazva. Egyik uton se járt szerencsével Sátán; mindeniken ellentállott neki Jézus akarata. A démon látta ezt és abban hagyta az ostromot. Nem végkép mondott le ezen erős és birhatatlan emberi akaratról, hanem számít a jellem fogyatékosságára, az ingadozásra és állhatatlanságra, mintha Jézus is csak

Első magyar villamos erőre berendezett hangszergyár a m. k. honvédség, a közöshadsereg, m. k. zeneakadémia, színházak, művészek stb. szállítója

STOWASSER J.

császári és királyi udvari HANGSZERGYÁROS

Raktár: II. Lánchíd-u. 4. BUDAPEST Gyár: II. Öntőház-u 2.

LEGNAGYOBB GYÁR ES RAKTÁR. Ajánlja saját gyárában készült elismert legkiválóbb minőségű vonós-, fuvó- és ütőhangszereit. Teljes zenekarok felszerelése előnyös feltételek mellett, a legjutányosabb árban szállítatik. — HARMONIKÁK legjobb erős, elpusztíthatatlan és különleges acélhangokkal — TÁROGATO saját találmány, iskolával 35 firtól feljebb.

Képes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve.

Kivitel nagyban és kicsinyben

olyan ember volna, mint a többi. De Sátán remél. Várja az alkalmas pillanatot. Jött is. Mikor az jött, akkor jelenté Jézus a tanítványoknak: »Közeleg a világ fejedelme!« (János 14, 30.) Ez volt Jézus elfogatása előtt; a Mester »a ti órátoknak« és »a sötétség hatalmának« nevezi ezt az időpontot.

Azt az időt, melyben Krisztusnak szenvednie kellett, melyet ember még nem szenvedett, mikor csalódnia kellett az emberekben, a hogyan más senki sem csalódott, mikor aratnia kellett a hálálanságot mennyit ember még nem aratott, azt az időt tartotta Sátán alkalmasnak, hogy Jézus szive közelebe férközzék és erős akaratát megtörje. De a hallgató és tüdő Jézusról lepattoztak Démon nyilai. Krisztus szent emberségét, a testét és lelkét leigázták a legborzasztóbb kínok, de nagyon szent akarata ekkor is erős maradt és ő le nem vette szemét egy pillanatra sem az Atyáról. És a kísértő utolsó erőlködése is kárbavesztek. Krisztus maga is szóvá tette, hogy mily rendkívüli erővel tört ellene Sátán és elmondotta, hogy kudarcot vallott az az egész vonalon; ezt nevezte Mesterünk a világ fejedelme kítaszításának. »Én meggyőztem a világot!« hirdeti ki Jézus a tényt és kívánja, hogy hivei ebből merítsenek bizalmat: »Bizzatok, én meggyőztem a világot!« (Ján 16, 33.)

Jézusban találta meg Sátán, addig mindig diadalmas, az első győztes ellentállást; az Isten kijelentéit fia emelt elsőnek gátat az ő diadalszekere elé. Most kelle tapasztalnia az elbizakodott Sátánnak, hogy lehetséges olyan emberi erő, melyre neki nincs puhító hatása. Jézus akarata maradt felül. Sátán megtudhatta, hogy az Isten szava ama győzhetetlen asszonyról és szülöttjéről teljesedésbe ment.

Krisztus győzött! És ez a győzedelmes Krisztus aztán közlési emberi tanítványaival, minden hívőjével a tudását, hogy nem feltétlen a sátáni kísértés, nem biztos annak sikere. Lám Jezust is kísértette a Sátán, de Jézus meggyőzte őt!

Zarándoklat Páduába.

Október elején zarándokolnánk el Páduába, szent Antal sirjához. Jelentkezni lehet már most, de legkésőbb szeptember közepe táján kell. Éppen a bazilika egyik legnagyobb ünnepén, a rendalapító szent Ferencz pátriárka napján volnánk ott. Bővebb felvilágosításért tessék a szerkesztőséghez fordulni.

NÉPEK, NEMZETEK.

Edvard király Berlinben. Az angol király jövő évi februárban meg fogja látogatni a berlini udvart; látogatása három-négy napra van tervezve. A németek nagyban készülődnek az angol király méltó fogadására.

Megint elpusztult egy város. Az amerikai Rahide bányaváros egy borzasztó tüzvész nagy részben elpusztította. Több mint háromezer ember hajléktalan. A kár óriási. A városban a tüzvész nyomán rémes nyomor tört ki.

Az orosz csár Rómában. A mig az angol király a németekkel ölelkezik, addig a jövő esztendőben az orosz csár is látogatást óhajt tenni az olasz udvarnál. Ugy tervezik, hogy a csár a tavasszal adja vissza Rómában az olasz királynak évekkkel ezelőtt Pétervárot tett látogatását. — A koronás fejedelmeknek nyilván igen sok elintézni valójuk van. Azt, hogy ezek a királyi látogatások belekerülnek mindig egy csomó pénzbe, mindenki tudja. De hogy aztán a népeknek mi haszna van a fejedelmek találkozásából, — azt már senki sem tudná megfejteni . . .

Szives figyelmébe.

Hétről-hétre integetjük a hátralékosokat, hogy megfizessenek a lapjukért, melyet új év óta jó barátságából küldözünk nekik. Van is foganatja az integetésnek, meg nincs is. A ki eddig rendezte tartozását, fogadja érte köszönetünket, noha csak azt adta meg, amiért megszolgáltunk. De akit ennyi szép kéréssel se tudunk rendre szorítani, azt már igazán megcsudáljuk. Most újra megkérjük őket, hogy hátralékjukat egyenlitsék ki. Ha minden szép szavunk csak eljár a fülük mellett, mint a szellő, akkor kénytelenek leszünk őket név és lakhely szerint

**Vértesséle Sósorszesz
Minden házban szükséges.**

itt a lapban nyilvánosan felszólítani. Ebből aztán meg fogják láthatni a régi hív olvasók, hogy aránylag sokkal nagyobb a mi türelmünk, mint a mennyi a hátralékosok jóakaratára. Mert azzal a pár koronával egyenkint nem kell adósnak maradni nyolcz hónapon túl is; százszor és ezerszer pár korona ellenben már olyan összeg, melyivel a Magyar Néplap életkérdése is érintve van!

Illő tisztelettel

a kiadóhivatal.

KÖZGAZDASÁG.

Állami facsemeték adomnyozása. A földmivélsügyi miniszterium az állam által föntartott erdei facsemetekertekből az 1909. évi tavaszi és őszi erdősítésekhez szükséges csemetekészleteket ki fogja osztani az eziránt folyamodó birtokosoknak. A kopár és vízmosásos területek beerdősítésére kért csemetéket ingyen adják. Kivételesen oly kisbirtokosnak is ingyen szállítják, a kiról az illetékes királyi erdőfelügyelő igazolja, hogy az erdősítés költsége aránytalanul megterhelné a folyamodót. Ha ezen fölül még marad csemete, az olcsó árban kapható. A ki akar tehát csemetét, az az egykoronás bélyeggel ellátott folyamodványt legkésőbb december 15-ig terjessze be az illetékes királyi erdőfelügyelőséghez.

A miniszter a kisgazdákhoz. Darányi Ignác földmivélsügyi miniszter utasítást küldött a vármegyék alispánjaihoz, hogy azt több száz példányban osszák ki a kisgazdák között. Az utasítás ismerteti az ok szerü takarmánykezelést a téli időre vonatkozólag és rámutat azokra a módokra, melyekkel a kisgazdák takarmányt teremhetnek maguknak kora tavaszra. A többek közt fölsorolja azokat a növényeket, a melyek különösen alkalmasak a kora tavaszi takarmányra s még sok más hasznos tudnivalót mond el.

Budapesti piaci árak.

Liszt. Nullás 34.40, egyes 33.80, kettes 32.20, hármas 32.60, négyes 32.—, ötös 31.40, hatos 31.60, hetes 30.—, nyolcz is . . ., F. —, G. —.

Buza ára e héten emelkedett.

Minőség	kilós	Ára 100 kgr.
Tiszavidéki	78	22.80 — 23.10
"	79	23.— — 23.35
"	80	23.25 — 23.70
Pestvidéki	78	22.60 — 23.—
"	79	22.85 — 23.25
"	80	23.15 — 23.60
Bánsági	78	22.70 — 23.10
"	79	22.95 — 23.35
"	80	23.20 — 23.65
Bácskai	78	22.60 — 23.10
"	79	22.85 — 23.65
"	80	23.10 — 23.65

Fejérmegyei	76	—	—	—
Rozs I. rendű	77	22.40	—	22.70
„ középrend.	18.55	—	—	18.80
Árpa takarm. I.	15.75	—	—	15.90
„ II.	15.40	—	—	15.65
Köles	—	—	—	—
Zab I. rendű	16.60	—	—	16.80
„ II.	16.20	—	—	16.50
Tengeri (beiföldi)	16.80	—	—	16.95

Káposztarepcze új 32.50 korona. Burgonya sárga 4.60—6.— korona, rózsza új 5—6.20 k. száz métermázsánként. Hagyma ötven kilós zsákokban — Réti széna 7.80—8.60 muhar 8.20—9.80; zsupszalma 6.40—6.60 alom 5.— korona métermázsája.

Disznósir 100 kg 1.38 K., szalonna 1.20 és 1.27 korona közt. Háj 1.36—1.44 a kilója; füstölthús 1.40—1.60 korona; hazai sonka 1.80—2.10 korona. Teavaj 2.80—3.10 korona; fűzővaj 1.20—2.20 korona. Tehén-turó kilója 12—28 fillér. Tojás ládája (1440 darab) 76—80 korona.

Sodronyfonatu sirkerítéseket egyszerűbb és diszesebb kivitelben igen jutányos áron készít Haidekker Sándor sodronyszövet-, fonat- és kerítésgyára Budapest, VIII. Üllöt-ut 48/18. A sodronyfonatu sirkerítések igen czélszerűek és tetszetősek, miért is ilyenek alkalmazása igen ajánlatos. A gyár sirkerítéseken kívül vas-szerkezetű sodronyfonatos kerítésrácsokat és egyéb szakmabeli gyártmányokat is a legszolidabb kivitelben és legjutányosabb árakon szállít. Haidekker Sándor az előnyösen ismert magyar találmányu szaba-

dalmazott Hungária-fonattal előnyei: olcsó, tartós és czélszerű. Arjegyzék és költségvetés díjmentesen küldetik.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Somorja. Adója helyesen van kiróva. — **Z. K. Özd.** A tanfolyam január 10-én nyílik meg. — **Serdülő.** Okvetlen a sorozás előtt kell folyamodnia. — **L. A. Rimabréző.** Sorsjegyet nem húzták ki. — **Szakadatiak.** Bemutattuk levelüket a földművelési minisztériumban, honnan a felülvizsgálatra ki fog szállani egy főtisztviselő. A jegyzőkönyvmásolatot vizsgáljuk. — **K. P. Nagyveszverés.** 1. Nagykoruk csak akkor tartoznak birtokrendelkezési jogukban az árvaszék hatáskörébe, ha kiskorukkal közösen birtokolják az ingatlant. 2. Hirdetése jobban papi újságba volna való. — **G. F. Gyülevész.** Kérdését multi számunk cikkben tárgyalta; bátran mellőzheti a bejelentést. — **F. J. Rada.** Franklinterületnél is. — **T. N. Jác.** Ha nem közli velünk egész alaposan, hogy mi körül főrog a hirdetése, akkor nem iktatjuk be. Ára attól függ, hogy mekkora helyet kíván a lapban. — **T. J. Zalkod.** Mi volt a kérdése? — **M. M. Eszterhaj.** Jövő évben tárgyalják az országgyűlésen. — **István.** Levélben válaszolunk. — **R. Pál.** A kérdézt képviselő nem tart állandó szállást Pesten. — **K. M. Tét.** A gép ára, ha egyszerre fizetheti, 1160 korona. A fuvardíj külön lesz fizetendő. Ennél olcsóbban nem kapható. — **Simonyi.** Tessék csak kizvetlenül fordulni a pénzüntézethez. Nem kell oda ügynök. M. J.

urat pláne nem ajánlhatom. Többször tapasztaltam, a hogy becsapásban utazik a falusiakra. — **K. J. Ludina.** Önnek is éppen ugy szól a fönti üzenet. A kisbirtokosok országos földhitelintézete horvát földön is ad kölcsönt.

A KIADÓHIVATAL ÜZENETEL.

Egész évre rendbe vannak: Cs. J. Ipolybalog; R. K. Pusztamiske; B. M. Abaujbakta; Sz. F. Endredmajor; N. J. Pusztajánosi; K. J. Úrményháza; L. H. J. Girincs; D. J. Déva; J. E. Babinecz; Sz. J. Regöcze; P. Gy. Magyarlak; T. M. Sötöny és Juhász Lajos Bodony. — **Nyugtázások.** D. J. Nagybakónak. A 3 korona megjött. — P. J. Böhönye. 2 koronát kaptunk. — T. M. Rábakeczől. A 3 koronát beirtuk. — H. J. Csehi. Eppen ugy. — L. J. Kajal. Szintén. — V. J. Nagybuda. Eppen ugy. — N. J. Szang. Az 5 korona megjött. — K. P. Babinecz. 3 koronát kaptunk. — K. M. és F. J. Sokuar-Endred. 6 korona megjött. — **M. M. Péterréve.** Még 1 korona jár, kérjü az november 1-re. — **Cs. J. Nagyrada.** Eppen ugy. — **B. J.-né Upor.** Eppen ugy. — **H. J. Nemesák.** 1909-re is jut 1 korona belőle. — **H. J. Zalaegerszeg.** Még egy korona jár erre az évre. — **M. G. Mácsaiszállás.** 3 koronát kaptunk. — **B. J. Kardosrév.** 1909-re is jut belőle 1 K. — **N. A. Monok.** Még 2 K. jár erre az évre. — **1875.** Nemesbük. 2 K kaptunk. — **G. T. Grubisnopolje.** 3 K megjött. K. J. Tarnaszentmiklós. A 6 K-t megkaptuk.

Pénzt

né adjon addig szülőltvány- vagy vesszőért, míg nagy képes árjegyzékemet nem kérte be, melyet ingyen és bérmentve küldök. Gyökeres és sima oltványokból, **DELAVARE** sima és gyökeres, továbbá európai sima és gyökeres vesszőből 1 1/2 millió készlet. Pontos kiszolgálásról és anyagom jóságáról ezer és ezer elismerő levél tanuskodik. Czím:

SZÜCS SÁNDOR FIA
szőlőtelepe BIHARDIÓSZEG.

Katholikus lakóházak, iskolák, plébániák, egyletek számára illő, hogy beszerezzük az aranymisés

X. Pius pápa arczképét,

mely életnagyságban kapható kiadóhivatalunkban. Finom kartonra készült fekete krétarajz 50x70 cm.

Ára (erős biztonsági tokban postabérrel együtt)
3 korona.

HIRDETÉMÉNY.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a Magyar Kir. Szabadalmazott Osz-tályorsjáték (XXII. sorsjáték) 6. osztályának huzásai f. é. szept. 22-től október 22-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

szept. 22, 23, 24, 25, 28, 29, 30, okt. 2, 3, 6, 7, 8, 12, 13, 15, 16, 19, 22-én.

A huzások mindig délelőtt fél 9 órakor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és királyi közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. kir. Szab. Osz-tályorsjáték huzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása a játékterv szerint minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1908. szeptember hó 15-ig eszközlendő.

Budapest, 1908. évi szeptember hó 6-án.
M. kir. Szabadalmazott Osz-tályorsjáték igazgatósága **Lukács, Hazay.**

Porszívó készülék cséplőgépre!

A port a gépből kiszívja és 30—40 méterre a levegőbe dobja, úgy, hogy az a cséplőtérrel egészen eltűnik. A munkások por nélkül dolgozhatnak. Portól mentes lesz a szalma és pelyva is, tehát dupla erejű takarmányt ad. Bővebb leírást ingyen küld.

Hartmann Jakob mezőgazdasági gépgyára Uj-Verbászról.

Gazdáknak kiválóan fontos!

Jövedelmüket a **háromtényesztés** által tetemesen növelhetik.

E czélra legjobbak a **Partmann-féle csibekeltő és nevelőpépek,**

mert kezelésük egyszerű, hatásuk biztos, olcsók, tartósak. Arjegyzékkel és utasítással készséggel szolgál a feltaláló és készítő:

Partmann József
Budapest, VI. ker., Váci-ut 192.

A valódi Kállai-féle
„Glória”
 benzin - motorok és
 motor-cséplők

a legjobb. Aki tehát teljes jóállás mellett 3-5 évig terjedő részletfizetés mellett megbízható, jó és olcsó motort akar vásárolni, ügyeljen a pontos címre és kérjen ezen szakértő cégtől ingyen képes árjegyzéket.

KÁLLAI MOTORTELEPE
 Budapest, Nagymező-utca 43. sz.,
 hol használt járgányos s gőzcséplőkészletek cserébe is vétetnek.

Párisi világkiállítás 1900 „Grand Prix”
Kwizda-féle
korneuburgi állattáp-por.
 Diät-szer lovak, szarvasmarhák és juhok számára.

Ára: egész doboz 1.40 K, fél doboz 70 f.
 50 éven felül használatban számos tenyésztésben étvágytalanság, rossz emésztés ellen.

Tehenek tejét gyarapítja és minőségben javítja. Kwizda-fele korneuburgi állattáp-por csak mellette látható védjeggyel valódi.

➔ **Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.** ➔

Főraktár Budapesten Török József gyógyszer-tárában Király-utca 12. és Andrassy-ut 26. szám.

Bámulatosan olcsó kerítések
 Vadkárk ellen.

Vadkárk ellen.

HAIDEKKER SÁNDOR
 Budapest, VIII., Ullői-ut 48/18 sz.
 kizárólagos gyártója a világ-szabadalmazott
„HUNGÁRIA” DRÓTFONATOKNAK
 melyek előnyeiknél fogva felülmúlnak minden másfajta kerítést. — Állandóan készletben. — Kiszolgálás azonnal, figyelemmel és pontosan.
 „Hungaria” drótfonatok négyzetmétere 30 fillértől feljebb.
 Díjmentes árjegyzékért forduljon fenti címhez.

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
A LEGJOBB

Nélkülözhetetlen házszer.
 Kapható mindenütt!

ÓVAKODJUNK ÉRTÉKTELEN UTÁNZATOKTÓL!

Olcsó
 eseh ágytollak

SACHSEL BENEDEK. Lobes
 Pilsen U.p. Csehország

Derüs képek

Irta: Maróthi János.

Kapható 1 koronáért kiadóhivatalunkban

BOHN M. és TÁRSAI
 NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA.

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYÁRAK
 NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN.

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák.

50 millió évi gyártás a cs. és kir. szab. Bohn-féle biztonsági átfedő-cserepekből, vasoxyd természetes vörös színben vagy kátrányozva.

Nagykikindai gyártmány Bohn-féle szab. biztons. átfedő-cserép 272. sz.
 Gyártmányok: Bohn-féle szab. bizt. átfedő-cserepek.
 Legolcsóbb, legszebb tetőzet. Képes árjegyzék és minták ingyen és bérmentve.

Zsombolyai gyártmány szab. biztonsági préselt átfedő-cserép 253. szám.